

[Povlsen.]

ret længe, gaar jo netop ud paa dette, at alle, som vedkender sig at tilhøre den kristne Kirke, skal have Adgang til at bruge Kirkerne.

Jeg glædede mig over at høre det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, for han gav i Virkeligheden denne Tanke sin fulde Tilslutning, idet han hævdede, at man skulde naa til en Ordning, hvorefter alle anerkendte Trossamfund skulde have Del i de gamle Lønningsmidler og Adgang til Brug af Kirkerne. Men jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at jeg synes, han maa gaa et lille Skridt videre, idet det forekommer mig, man maa sige: ikke blot alle *anerkendte*, men alle *lovligt bestaaende* Trossamfund, altsaa — jfr. Grundlovens § 74 — Trossamfund, som ikke lærer eller foretager sig noget, der strider mod Sædeligheden og den offentlige Orden. Og det ærede Medlem Hr. Borgbjerg var jo ogsaa inde paa, at en saadan Ordning kunde gennemføres med de Grundlovsbestemmelser, vi har nu. Han citerede i saa Henseende afdøde Pastor Friis-Hansen og anbefalede ærede Medlemmer at stifte Bekendtskab med dennes lille Pjece, som hedder: En fri Folkekirke. Jeg vil føje min Anbefaling til det ærede Medlem Hr. Borgbjergs. Jeg tror, man vil have Glæde af at læse denne velskrevne lille Pjece. Og jeg vil føje til en Anbefaling for en Bog, som giver et større Materiale til at sætte sig ind i alle de Spørgsmaal, som vi beskæftiger os med her. Det er en Bog, der hedder: „Frihed og Selvstyre indenfor Folkekirken“, skrevet af Fuldmægtig i Udenrigsministeriet Hr. Arnskov. Hr. Arnskov er baade teologisk og juridisk Kandidat, saa han har ganske særlige Betingelser for at sætte sig ind i de Spørgsmaal, der er Tale om her. Han har med nestaaende Flid arbejdet sig igennem den grundlovgivende Rigsdags Betænkninger og Udtalelser vedrørende alle de kirkelige Spørgsmaal, og man vil herigennem kunne faa Klarhed over adskilligt af det, vi her drøfter.

Den socialdemokratiske Ordfører i Landstinget udtalte, at han godt saa, at de Principper, han opstillede, var i ganske nøje Overensstemmelse med de Principper, som ved forskellige Lejligheder er ført frem fra det radikale Venstres Side. Ja, det er fuldstændig rigtigt, naar bortses fra det, at vi altsaa vil gaa videre, at vi ikke vil begrænse os til det evangelisk-lutherske og vil henlægge Afgørelsen ikke til en ydre Instans, men til de paagældende selv. Det radikale Venstre nedsatte paa sit Lands-

møde i sin Tid et Udvalg — det var for øvrigt efter, at vi første Gang havde behandlet dette Forslag om et Udvalg, der da var fremsat af den socialdemokratiske Kirkeminister — til at fremsætte Forslag til et Arbejdsprogram for det radikale Venstre med Hensyn til de kirkelige Spørgsmaal, og jeg skal ikke nægte, at de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Dahl) fremførte i Landstinget, falder meget nøje sammen med, hvad vi har fremsat i denne Programudtalelse. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske citere nogle af disse Programpunkter. Vi kræver her naturligtvis, at alle Spor af en Kirkeforfatning skal forsvinde, at derfor Provstiuvalgene skal afskaffes. Vi kræver, at alle faste aarlige Statstilskud i kirkeligt Øjemed skal ophøre, altsaa de særlige Bevillinger paa Finansloven, men at der kan opretholdes Bevillinger til særlige kirkelige Formaal af almen kulturel Betydning, det vil sige til Vedligeholdelse af vore store Domkirker og maaske ogsaa til Kirker af arkitektonisk kulturel Værdi i Smaabyer. Jeg skal i denne Forbindelse nævne en Kirke som Mariager Kirke, der jo er en af vore allerherligste Kirker, men som den ganske lille By vil være helt ude af Stand til at føre tilbage til den Skikkelse, den burde staa i, og jeg venter derfor, at der inden længe vil komme en Henvendelse fra Mariager om Midler til Restaurering af dens dejlige Kirke. Det mener jeg er en Folkeopgave; alle disse Kirker staaar hele det danske Folk Vagt om, og vi vil ikke finde os i, at de forfalder. Saa siger vi videre i vort Program, at

„Adgang til Brugen af de kirkelige Midler, derunder Kirkehusene, skal efter Regler, der fastsættes ved Lov, staa aaben ikke blot for Sognemenighederne, men ogsaa for Valgmenigheder og Frimenigheder og for andre lovligt bestaaende Trossamfund (jfr. Grundlovens § 74). Hvad der ud over de gamle kirkelige Midler (Hjemmemidler og Stiftsmidler) og Ejendomme maatte kræves til kirkelige Formaal, tilvejebringer Menighederne selv.“

Dette er i nøje Overensstemmelse med, hvad den socialdemokratiske Ordfører udtalte i Landstinget, kun at vi altsaa gaar noget videre her, idet vi ikke nøjes med at sige „de evangelisk-lutherske“, men det er jo et Standpunkt, man heller ikke fra socialdemokratisk Side vil fastholde. Samtidig med at vi kræver dette økonomiske Selvstyre for Menighederne, kræver vi ogsaa fuld aandelig Frihed for dem, idet vi kræver fuld Ret for dem til at vælge